Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni — Qafas ta' Kwalità għas-Servizzi ta' Interess Ġenerali fl-Ewropa"

COM(2011) 900 final

(2012/C 229/18)

Relatur: **is-Sur SIMONS**

Nhar l-20 ta' Diċembru 2011, il-Kummissjoni Ewropea ddeċidiet, b'konformità mal-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li tikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni – Qafas ta' Kwalità għas-Servizzi ta' Interess Ġenerali fl-Ewropa

COM(2011) 900 final.

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għat-Transport, l-Enerġija, l-Infrastruttura u s-Soċjetà tal-Informazzjoni, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar l-10 ta' Mejju 2012.

Matul l-481 sessjoni plenarja tiegħu li saret fit-23 u l-24 ta' Mejju 2012 (seduta tat-23 ta' Mejju), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-Opinjoni b' 145 voti favur, 2 voti kontra u 7 astensjonijiet.

1. **Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet**

1.1 Il-Kumitat xejn ma huwa kuntent bit-titolu tal-Komunikazzjoni li jwassal għall-konfużjoni u jwiegħed iktar milli fil-fatt iwassal il-kontenut reali. Il-konfużjoni ġejja mill-fatt li t-terminu "qafas ta' kwalità" hawnhekk jidher li għandu sinifikat differenti minn dak assoċjat mal-valur komuni magħruf bħala "kwalità" hekk kif rikonoxxut fl-Artikolu 14 u l-Protokoll 26 tat-TFUE; valur li la huwa indirizzat fil-Komunikazzjoni inġenerali u lanqas mil-lat settorjali.

1.2 Il-Kumitat jaqbel li hemm bżonn li tiġi ppubblikata n-nota ta' spjegazzjoni dwar is-servizzi ta' interess ġenerali. Il-Kumitat jilqa' l-ispjegazzjoni li tipprovdi l-Kummissjoni f'din il-Komunikazzjoni b'kunsiderazzjoni dejjem tal-osservazzjonijiet li qed iressaq hawn. Barra minn hekk, matul is-snin li għaddew il-Kumitat insista ripetutament fuq il-bżonn ta' servizzi ta' interess ġenerali effikaċi, moderni u ta' kwalità tajba.

1.3 Il-Kumitat għadu konvint madanakollu li huwa indispensabbli li d-dispożizzjonijiet ta' liġi primarja dwar is-SIĠ jiġu tradotti f'liġi settorjali u, jekk hemm bżonn, transsettorjali derivata.

1.4 Il-kriżi ekonomika u finanzjarja attwali tiċċara sew ir-rwol ċentrali li jaqdu s-servizzi ta' interess ġenerali fl-iżgurar tal-koeżjoni soċjali u territorjali. F'dan ir-rigward jeħtieġ li ma ninsewx li l-limiti imposti fuq il-mezzi finanzjarji tas-settur pubbliku huma soġġetti għad-deċiżjonijiet politiċi. Il-Kumitat jenfasizza li hemm bżonn urġenti li jittieħdu miżuri adegwati sabiex tiġi żgurata ż-żamma tas-servizzi kif ukoll it-titjib tal-kwalità tagħhom.

1.5 Il-Kumitat iqis li l-qafas istituzzjonali (Artikolu 14 TFUE, protokoll 26 u Artikolu 36 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali) jiffurmaw bażi tajba għall-implimentazzjoni. Madanakollu huwa ma jqisx li l-Komunikazzjoni tipprovdi l-approċċ koerenti u speċifiku li hemm bżonn għas-servizzi ta' interess ġenerali.

1.6 Fil-fehma tal-Kumitat, il-forniment, il-kummissjoni u l-finanzjament tas-servizzi ta' interess ġenerali huma u jibqgħu kompetenza tal-Istati Membri permezz tal-leġislazzjoni settorjali li toffri soluzzjonijiet individwali speċifiċi filwaqt li l-kompetenza leġislattiva tal-UE hija l-iktar id-definizzjoni tal-kundizzjonijiet ekonomiċi u finanzjarji ġenerali u l-kontroll ta' żbalji ċari.

1.7 Il-Kumitat iqis li hemm bżonn ta' valutazzjoni permanenti fil-qafas tar-reviżjoni tar-regolamentazzjoni settorjali eżistenti li tinkludi l-obbligi tas-servizz universali, abbażi ta' dispożizzjonijiet ġodda ta' liġi primarja, il-bżonnijiet li qed jinbidlu tal-utenti u l-bidla teknoloġika u ekonomika, u dan f'kooperazzjoni mal-partijiet interessati u s-soċjetà ċivili organizzata. Fil-fehma tal-Kumitat din ir-reviżjoni għandha tkun ibbażata fuq approċċ li jikkunsidra l-impjieg u l-koeżjoni soċjali u territorjali peress li s'issa dawn l-aspetti ġew injorati.

1.8 Il-Protokoll 26 jenfasizza l-kompetenzi li għandhom l-Istati Membri sabiex ifornu, jikkummissjonaw u jorganizzaw is-servizzi mhux ekonomiċi ta' interess ġenerali. Il-Kumitat jikkunsidra għalhekk li huma primarjament l-Istati Membri li huma responsabbli mill-valutazzjoni tas-servizzi fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali u li r-rwol tal-Kummissjoni Ewropea huwa li xxerred il-prattika tajba u li tikkontrolla dawn is-servizzi fir-rigward tal-prinċipji ġenerali stabbiliti mit-Trattati tal-UE.

1.9 Il-Kumitat japprezza li l-Kummissjoni fil-Komunikazzjoni tagħha ppruvat tressaq preċiżjonijiet dwar il-kunċetti fundamentali użati fid-dibattiti dwar is-servizzi ta' interess ġenerali li jolqtu b'mod dirett lill-konsumaturi u lill-utenti, jiġifieri liċ-ċittadini b'mod ġenerali. Madanakollu dawn l-ispjegazzjonijiet mhumiex kompleti. Il-Kumitat huwa tal-fehma li d-definizzjoni tas-SIĠ m'għandhiex tikkuntenta biss b'referenza għall-eżistenza ta' suq. F'dan ir-rigward nistgħu nirreferu pereżempju għall-proċess tad-deċiżjoni politika fl-Istati Membru li huwa demokratikament leġittimu. Jeħtieġ li ssir konsultazzjoni wiesgħa u li tiġi ppubblikata verżjoni riveduta ta' glossarju li jispjega l-kunċetti kkonċeranti sabiex ma jkunx hemm lok għal iktar diverġenzi fl-interpretazzjoni li ġejjin mill-verżonijiet lingwistiċi u sabiex ma jsir l-ebda żball fil-qasam.

1.10 Il-Kumitat jappoġġja l-introduzzjoni ta' iktar ċarezza u ċertezza legali dwar ir-regoli tal-UE li japplikaw għas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali. Huwa japprova b'mod partikolari wkoll il-proposta li l-Kummissjoni tippubblika gwidi li jwasslu għal għarfien aħjar tar-regoli u applikazzjoni iktar effikaċi tagħhom, jekk dawn jitfasslu tajjeb minn speċjalisti.

1.11 Fir-rigward tal-garanzija ta' aċċess permanenti għas-servizzi essenzjali bħas-servizzi tal-posta, is-servizzi bankarji, it-trasport pubbliku, l-enerġija u l-komunikazzjoni elettronika, importanti li jiġi stabbilit id-dritt tal-aċċess universali b'mod partikolari għall-klijenti vulnerabbli bħall-persuni b'diżabbiltà jew dawk li jgħixu taħt il-marġni tal-faqar. Abbażi tas-sistema legali attwali u b'segwitu attent min-naħa tal-Kummissjoni, l-Istati Membri għandhom iwettqu valutazzjoni kontinwa u bir-reqqa tal-opportunità li dawn is-servizzi jinżammu jew jiġu integrati fis-settur pubbliku jew jekk għandhomx jitpoġġew (jew jitpoġġew parzjalment) fis-suq abbażi ta' kundizzjonijiet stretti.

1.12 Il-Kumitat huwa tal-fehma li l-Komunikazzjoni messha tat iktar attenzjoni lis-servizzi ta' interess ġenerali mill-qasam soċjali, tas-saħħa u tas-suq tax-xogħol. Huwa jitlob lill-Kummissjoni żżid il-ħidma tagħha biex tispeċifika l-kunċett tas-servizzi soċjali ta' interess ġenerali. L-istess bħall-Kummissjoni huwa jqis li fl-UE, dawn jaqdu rwol fundamentali wkoll f'oqsma bħall-kura tas-saħħa, il-kura tat-tfal jew il-kura tal-anzjani, l-assistenza lill-persuni b'diżabbiltà, l-akkomodazzjoni soċjali u s-suq tax-xogħol.

1.13 Il-Kumitat jitlob lill-Kummissjoni tippreżenta kemm jista' jkun malajr proposti dwar il-promozzjoni tal-inizjattivi ta' kwalità b'mod partikolari fil-qasam tas-servizzi soċjali ta' interess ġenerali peress li dawn ftit li xejn ingħataw attenzjoni f'din il-Komunikazzjoni u peress li d-domanda għal dawn is-servizzi qed tiżdied u l-finanzjament tagħhom qed isir dejjem iktar problematiku. Barra minn hekk, il-Kummissjoni għandha tiżgura segwitu tal-implimentazzjoni fil-livell tal-Istati Membri tal-Qafas ta' Kwalità Ewropew volontarju għas-servizzi soċjali.

2. Introduzzjoni

2.1 Mad-dħul fis-seħħ tat-Trattat ta' Lisbona, ġew introdotti dispożizzjonijiet ġodda dwar is-servizzi ta' interess ġenerali, b'mod partikolari l-Artikolu 14 tat-TFUE u l-Protokoll 26 dwar l-intrepretazzjoni tat-terminu valuri komuni fl-Artikolu 14 tat-TFUE u tas-servizzi mhux ekonomiċi ta' interess ġenerali. Dan ta lill-Artikolu 36 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali l-istess valur legali li għandhom it-Trattati.

2.2 Barra minn hekk, il-kriżi ekonomika u finanzjarja persistenti turi r-rwol ċentrali tas-servizzi ta' interess ġenerali sabiex jiggarantixxu l-koeżjoni soċjali u territorjali kif ukoll l-effett tal-kriżi fuq is-settur pubbliku. L-istudji juru li s-servizzi pubbliċi, kunċett iktar wiesa' mis-SIĠ, jirrappreżentaw iktar minn 26 % tal-PDG tas-27 Stati Membri tal-UE u jimpjegaw 30 % tal-forza tax-xogħol tal-UE.

2.3 Dawn huma r-raġunijiet prinċipali għalfejn il-Kummissjoni ddeċidiet li tippubblika din il-Komunikazzjoni.

3. Kontenut tad-dokument tal-Kummissjoni

3.1 Fil-fehma tal-Kummissjoni, il-qafas ta' kwalità ser jiżgura li fis-snin li ġejjin l-ambjent regolatorju fil-livell tal-UE jkompli jsaħħaħ id-dimensjoni soċjali tas-suq uniku, biex iqis aħjar in-natura speċifika ta' dawn is-servizzi, u biex jilqa' l-isfida li dawn is-servizzi jitwasslu b'mod li jinkorpora l-valuri ta' kwalità, sigurtà, affordabbiltà, it-trattament ugwali, l-aċċess universali u d-drittijiet tal-utenti kif rikonoxxuti fil-Protokoll 26.

3.2 Il-Kummissjoni tinnota li matul is-snin, id-domanda għas-servizzi ta' interess ġenerali u l-mod kif jiġu pprovduti nbidlu b'mod sinifikanti. Fil-fehma tagħha, qabel is-servizzi kienu jiġu provduti mill-gvern ċentrali filwaqt li issa huma delegati l-iktar minn korpi pubbliċi ta' livell iktar baxx jew mis-settur privat permezz ta' leġislazzjoni speċifika.

3.3 Il-proċess ta' liberalizzazzjoni, l-evoluzzjoni tal-prijoritajiet tal-politiki pubbliċi kif ukoll ċertu tibdil fil-bżonnijiet u l-istennijiet tal-utenti jkomplu jżidu t-tendenzi msemmija fil-punt 3.2. Peress li ħafna minn dawn is-servizzi huma ta' natura ekonomika, ir-regoli tas-suq intern u tal-kompetizzjoni japplikaw għalihom, "sakemm l-applikazzjoni ta' tali regoli ma xxekkilx il-prestazzjoni, fil-liġi jew fil-fatt, tal-kompiti partikolari mogħtija lilhom".

3.4 Għad li xi partijiet interessati huma kkonċernati dwar l-impatt ta' dawn ir-regoli fuq is-servizzi soċjali, il-Kummissjoni hija konvinta li jistgħu jiġu applikati b'mod li jqis il-bżonnijiet speċifiċi u li jtejjeb il-provvista tas-servizzi dejjem permezz ta' ċertu flessibbiltà indispensabbli fl-implimentazzjoni.

3.5 Il-"qafas tal-kwalità" li tippreżenta l-Kummissjoni jikkonsisti fi tliet linji ta' azzjoni li sfortunatament il-Kummissjoni ma tiżviluppahomx fi proposti konkreti.

4. **Osservazzjonijiet ġenerali**

4.1 Il-Kumitat xejn ma huwa kuntent bit-titolu tal-Komunikazzjoni li jwassal għall-konfużjoni u jwiegħed iktar milli fil-fatt iwassal il-kontenut reali. Il-konfużjoni ġejja mill-fatt li t-terminu "qafas ta' kwalità" hawnhekk jidher li għandu sinifikat differenti minn dak assoċjat mal-valur komuni magħruf bħala "kwalità" hekk kif rikonoxxut fl-Artikolu 14 u l-Protokoll 26 tat-TFUE; valur li la huwa indirizzat fil-Komunikazzjoni inġenerali u lanqas mil-lat settorjali. Dan jgħodd ukoll għall-valuri l-oħra bħas-sigurtà, l-affordabbiltà, it-trattament ugwali, il-promozzjoni tal-aċċess universali u d-drittijiet tal-utenti.

4.2 Huwa ta' dispjaċir li l-Komunikazzjoni mhix akkumpanjata minn valutazzjoni tal-impatt għax hemm ħafna x'jingħad dwar l-argumenti u l-osservazzjonijiet tal-Kummissjoni, b'mod partikolari fil-punt 3.2. Barra minn hekk, skont il-Kumitat u l-esperti, il-livelli reġjonali u lokali minn dejjem kienu joffru dan it-tip ta' servizzi.

4.3 Il-Kumitat jaqbel li hemm bżonn li tiġi ppubblikata n-nota ta' spjegazzjoni dwar is-servizzi ta' interess ġenerali. F'opinjonijiet preċendenti tiegħu ([1]) huwa diġà wera l-bżonn li jingħataw servizzi ta' interess ġenerali effiċjenti, moderni, aċċessibbli u affordabbli, li huma wieħed mil-pilastri tal-mudell soċjali Ewropew u tal-ekonomija soċjali tas-suq kif ukoll li dawk jingħataw attenzjoni kontinwa b'mod partikolari f'dan il-perjodu ta' kriżi finanzjarja u ekonomika fl-Ewropa.

4.4 F'dan ir-rigward, il-Kumitat japprova l-approċċ tal-Kummissjoni u jħeġġiġha sabiex tkompli twettaq il-ħidma li hemm bżonn favur ir-rikonoxximent tal-karatteristiċi partikolari tas-servizzi soċjali ta' interess ġenerali pereżempju fil-qasam tar-regoli għall-għajnuna mill-Istat u dwar is-servizzi tas-suq tax-xogħol.

4.5 Il-Kumitat għadu konvint madanakollu li għadu indispensabbli li d-dispożizzjonijiet ta' liġi primarja dwar is-SIĠ jiġu tradotti f'liġi settorjali u, jekk hemm bżonn, transsettorjali derivata.

4.6 Il-Kumitat huwa tal-fehma li l-Komunikazzjoni messha tat iktar attenzjoni lis-servizzi ta' interess ġenerali mill-qasam soċjali jew tas-saħħa. Huwa jitlob lill-Kummissjoni żżid il-ħidma tagħha biex tispeċifika l-kunċett tas-servizzi soċjali ta' interess ġenerali. Jeħtieġ li nsemmu wkoll li jista' jkun hemm servizzi ta' interess ġenerali oħra li l-Kummissjoni ma ssemmihomx, pereżempju fis-setturi tal-kultura, it-tagħlim, ix-xandir pubbliku eċċ. Bħall-Kummissjoni huwa jqis li s-servizzi soċjali ta' interess ġenerali jaqdu rwol fundamentali fis-setturi bħas-saħħa, il-kura tat-tfal jew il-kura tal-anzjani, l-assistenza lill-persuni b'diżabbiltà, id-djar soċjali u s-suq tax-xogħol.

4.7 L-introduzzjoni tad-dispożizzjonijiet ġodda wara d-dħul fis-seħħ tat-Trattat ta' Lisbona, jiġifieri l-Artikolu 14 tat-TFUE u l-Protokoll 26 tiegħu dwar is-servizzi ta' interess ġenerali kif ukoll l-Artikolu 36 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, li f'din l-okkażjoni kisbet l-istess valur ġuridiku tat-Trattati, ħolqot il-kundizzjonijiet sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tiġbor flimkien l-inizjattivi għas-servizzi ta' interess ġenerali f'dal-qasam. Il-Kumitat iqis li dan l-iżvilupp huwa pożittiv minkejja li jinnota li l-Komunikazzjoni ma tippreżentax l-approċċ koerenti u speċifiku li hemm bżonn fil-qasam tas-servizzi ta' interess ġenerali bħall-aċċess għas-suq tagħhom. Huwa jistieden lill-Kummissjoni biex tippreżenta proposti konkreti f'dan ir-rigward.

4.8 L-Artikolu 14 tat-TFUE jagħti lill-UE l-kompetenza leġislattiva fil-qasam tas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali b'mod partikolari d-definizzjoni permezz ta' regolamentazzjoni tal-prinċipji u l-kundizzjonijiet, l-iktar ekonomiċi u finanzjarji li dawn is-servizzi jridu jirrispettawhom sabiex ikunu jistgħu jwettqu l-funzjonijiet tagħhom. Skont il-Kumitat huwa ċar mill-kuntest tal-Artikolu li dan ma jirreferix għall-kundizzjonijet tas-servizz innifsu li huma stabbiliti mill-awtoritajiet nazzjonali (f'dan il-kuntest b'awtoritajiet nazzjonali qed nifhmu l-awtorità ċentrali iżda anki l-awtoritajiet reġjonali u lokali) iżda l-kundizzjonijiet ġenerali, u settorjali fl-oqsma ta' kompetenzi tal-Unjoni.

4.9 L-Artikolu jispeċifika li l-kompetenza tal-forniment, il-kummissjoni u l-finanzjament tas-servizzi ta' interess ġenerali hija tal-awtoritajiet nazzjonali u sottonazzjonali tal-Istati Membri. Il-Kumitat, anki fil-passat, iddefenda din il-pożizzjoni. Konsegwentement, il-Kummissjoni għandha tkompli tiġbor l-għarfien dwar is-servizzi fil-livell nazzjonali sabiex tkun tista' tevalwa l-applikazzjoni tar-regoli Ewropej.

4.10 Il-Kummissjoni tindika li hija ser tkompli teżamina l-opportunità ta' reviżjoni tar-regolamentazzjoni settorjali eżistenti li tinkludi l-obbligi ta' servizz universali. Il-Kumitat jixtieq li jirrimarka f'dan ir-rigward li huwa indispensabbli li din ir-reviżjoni kontinwa ssir abbażi ta' dispożizzjonijiet ġodda tal-liġi primarja, il-bżonnijiet li qed jinbidlu tal-utenti u l-bidla teknoloġika u ekonomika u b'kooperazzzjoni mal-partijiet interessati u s-soċjetà ċivili. Dan japplika b'mod partikolari meta qed jiġu eżaminati l-bżonnijiet fil-qasam tal-obbligi l-ġodda ta' servizz universali f'setturi oħra. Il-Kumitat diġà fformula l-fehma tiegħu dwar dan f'opinjoni preċedenti ([2]).

4.11 Il-Protokoll 26, fl-Artikolu 1 jistabbilixxi l-prinċipji fundamentali li japplikaw għas-servizzi ekonomiċi ta' interess ġenerali u fl-Artikolu 2 jistabbilixxi l-kompetenzi tal-Istati Membri tal-forniment, il-kummissjoni u l-organizzazzjoni tas-servizzi mhux ekonomiċi. Il-Kumitat iqis li l-Istati Membri l-ewwel li huma responsabbli mill-evalwazzjoni fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali tas-servizzi msemmija fl-Artikolu 2; l-uniku kompitu tal-Kummissjoni Ewropea fil-qafas tal-iżbalji manifestati huwa li tiżgura li s-servizzi jikkonformaw mal-prinċipji ġenerali stabbiliti mit-Trattati tal-UE.

([1]) ĠU C 48 – 15/02/2011, pp. 77-80; ĠU C 128 – 18/05/2010, pp. 65-68; ĠU C 162 – 25/06/2008, pp. 42-45; OJ C 309 – 16/12/2006, pp. 135-141.

([2]) ĠU C 48 – 15/02/2011, pp. 77-80.

4.12 Il-Kumitat japprezza t-tentattiv tal-Kummissjoni li tippreżenta preċiżjonijiet fir-rigward tal-kunċetti differenti użati fil-qafas tad-dibattitu dwar is-servizzi ta' interess ġenerali. Madanakollu dawn mhumiex biżżejjed u ħafna drabi huma żbaljati. Hija ma tfissirx is-sinifikat tal-kunċett tas-"servizzi essenzjali" u r-rwol tagħhom fl-iskema ġenerali. Jeħtieġ li jiġi stabbilit ukoll jekk fil-verżjoni Olandiża tat-test il-kelma "onmisbaar" (indispensabbli) (paġna 3, it-tieni inċiż) hix l-ekwivalenti għal "essentieel" (essenzjali). Barra minn hekk, il-lista tal-obbligi speċifiċi ta' servizz universali mhix sħiħa. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni nnifisha tagħti eżempju ta' konfużjoni billi t-titolu u l-ewwel frażi tat-tieni linja jirreferu għas-servizzi "essenzjali" filwaqt li t-test sħiħ li jsegwi jitkellem dwar l-"obbligi tas-servizzi universali". Jeħtieġ li l-Kummissjoni tirrikorri għall-għajnuna tal-esperti sabiex tifformula b'mod ċar il-kunċetti fundamentali użati fil-qafas tas-servizzi ta' interess ġenerali.

4.13 Jeħtieġ li tinġibed l-attenzjoni wkoll għall-fatt li l-verżjonijiet lingwistiċi differenti jwasslu għal possibbiltajiet ta' interpretazzjoni differenti u dan ma jikkonċernax biss il-lista ta' kunċetti fundamentali. Hawnhekk tqum pereżempju l-mistoqsija ta' jekk il-kunċetti ta' "aċċess universali", "servizz universali", "obbligi ta' utilitajiet", "obbligi tas-servizz pubbliku" u "missjoni ta' servizz pubbliku" hux qed jirreferu għal xi ħaġa differenti meta jintużaw flimkien. Eżempju ta' din il-konfużjoni huwa dan: fil-kaxxa tagħha dwar il-kunċetti bażiċi l-Kummissjoni tisħaq li hija tirrifjuta li tuża l-frażi servizzi pubbliċi iżda erba' paragrafi wara titkellem dwar il-"kondizzjonijiet li jippermettu *servizzi pubbliċi* speċifiċi biex jilħqu l-missjonijiet tagħhom".

4.14 Il-Kumitat jirrakkomanda għalhekk konsultazzjoni wiesgħa dwar dawn il-kwistjonijiet u jitlob li tiġi ppubblikata verżjoni riveduta ta' glossarju li jispjega l-kunċetti kkonċernati b'mod li jistgħu jiġu evitati żbalji fl-interpretazzjoni. Huwa u jsir dan jeħtieġ li jitqiesu d-differenzi bejn is-sistemi soċjali fl-Istati Membri.

5. **Kummenti speċifiċi**

5.1 Il-Kumitat iqis li l-approċċ li adottat il-Kummissjoni hija u tfassal il-Komunikazzjoni tagħha, li jikkonsisti fit-tliet linji ta' azzjoni msemmija f'punt 3.5, joffri qafas tajjeb bħala bażi għażżvilupp futur.

5.2 L-ewwel linja ta' azzjoni għandha l-għan li tipprovdi iktar ċarezza u sigurtà legali fejn jidħlu r-regoli tal-UE li japplikaw għas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali. Il-Kumitat iqis li dan huwa pożittiv u ilu snin jisħaq l-istess. Sfortunatament huwa jinnota li dan mhuwiex akkumpanjat minn proposti konkreti.

5.3 Fir-rigward tar-reviżjoni tar-regoli fil-qasam tal-għajnuna tal-Istat li tapplika għas-servizzi ta' interess ġenerali, il-Kummissjoni diġà approvat jew ipproponiet dawn il-bidliet:

5.3.1 Komunikazzjoni ġdida li tindirizza b'mod iktar dettaljat il-problemi ta' interpretazzjoni fil-livelli nazzjonali, reġjonali u lokali.

5.3.2 Żieda fin-numru ta' servizzi soċjali li sakemm jikkonformaw ma' ċerti kundizzjonijiet huma eżenti mill-obbligu ta' notifika ex ante u l-proċess ta' valutazzjoni mill-Kummissjoni. Barra mill-isptarijiet u d-djar soċjali din il-lista tikkonsisti attwalment fis-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali li jirrispondu għall-bżonnijiet soċjali fil-qasam tas-saħħa u l-kura fuq perjodu twil, il-kura tat-tfal, l-aċċess għas-suq tax-xogħol u d-dħul mill-ġdid fis-suq tax-xogħol, kif ukoll għajnuna għall-gruppi vulnerabbli u l-inklużjoni soċjali tagħhom.

5.3.3 Studju iktar profond u mmirat tal-miżuri ta' għajnuna li jistgħu jkollhom impatt kbir fuq it-tħaddim tas-suq intern.

5.3.4 Il-proposta għal regola ġdida de minimis speċifika għas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali li permezz tagħha l-appoġġ finanzjarju ma jkunx ikkunsidrat bħala għajnuna jekk l-ammont ma jaqbiżx EUR 500 000 fuq perjodu ta' tliet snin. Għal ċerti setturi, u hawn il-Kummissjoni ssemmi t-trasport u x-xandir pubbliku, ser jibqgħu japplikaw regoli settorjali speċifiċi.

5.4 Fejn jidħlu proposti dwar ir-riforma tar-regoli dwar is-swieq pubbliċi u l-konċessjonijiet li tippreżenta l-Kummissjoni bil-għan li ttejjeb il-kwalità tal-prestazzjoni tas-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, dawn huma l-elementi rilevanti:

5.4.1 Għas-servizzi soċjali u s-servizzi tas-saħħa huwa previst trattament speċifiku apparti iktar ħafif li jqis ir-rwol partikolari tagħhom u l-karatteristiċi speċifiċi. Ser japplikaw limiti ogħla għalihom u se jkollhom jikkonformaw biss mal-obbligi tat-trasparenza u trattament ugwali. Huwa mħeġġeġ ir-rikors għall-kriterju tal-"aktar offerta ekonomikament vantaġġjuża" (skont il-Kummissjoni Ewropa, il-kunċett tal-"aktar offerta ekonomikament vantaġġuża" jkopri wkoll l-aspetti soċjali u ambjentali).

5.4.2 Hija żgurata iktar sigurtà ġuridika fir-rigward tal-kwistjoni ta' kif ir-regoli tal-akkwist pubbliku tal-UE japplikaw għar-relazzjonijiet bejn l-awtoritajiet pubbliċi. Dwar dan tissemma l-Opinjoni riċenti tal-Kumitat dwar l-akkwist pubbliku u l-kuntratti ta' konċessjoni.

5.5 Barra minn hekk, il-Kumitat bi pjaċir jilqa' l-pubblikazzjoni tal-Gwidi b'mod partikolari jekk dawn jitfasslu bl-għajnuna tal-esperti rinomati bil-għan li jtejbu l-fehim u l-applikazzjoni tar-regoli tal-UE dwar is-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali.

5.6 Fit-tieni linja ta' azzjoni dwar il-garanzija ta' aċċess permanenti għas-servizzi essenzjali, il-Kummissjoni tfittex li żżomm bilanċ bejn il-bżonn li tiżdied il-kompetizzjoni u l-bżonn li tiggarantixxi li ċ-ċittadini kollha jkomplu jkollhom aċċess għas-servizzi essenzjali ta' kwalità għolja għall-prezzijiet affordabbli, kif spjegat diġà fil-White Paper tagħha tal-2004 dwar l-istess suġġett.

5.7 F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tirreferi għal dawn l-eżempji ta' servizzi essenzjali: is-servizzi tal-posta, is-servizzi bankarji, it-trasport pubbliku, l-enerġija u l-komunikazzjoni elettronika. B'referenza għall-punt 4.6, il-Kumitat jassumi li din il-lista mhijiex restrittiva. Huwa jqis li l-eżempji msemmija huma wkoll servizzi essenzjali li jridu jkunu affordabbli u li jagħtu lok għad-dritt tal-aċċess universali b'mod partikolari għall-persuni li jitolbu li jkunu mħarsa u appoġġjati, bħall-persuni b'diżabbiltà jew milquta mill-faqar u l-esklużjoni. Fil-każ ta' kunflitt mar-regoli tal-kompetizzjoni, ikun l-interess ġenerali li jieħu preċedenza.

5.8 It-tielet linja ta' azzjoni tikkonċerna l-promozzjoni tal-inizjattivi relatati mal-kwalità b'mod partikolari fil-każ tas-servizzi soċjali ta' interess ġenerali li għalihom qed tkompli tiżdied id-domanda fis-soċjetà u l-finanzjament tagħhom qed isir iktar problematiku minħabba l-kriżi ekonomika u finanzjarja minn naħa u min-naħa l-oħra t-tixjiħ tal-popolazzjoni.

5.9 F'dan ir-rigward, il-Kumitat jixtieq ifakkar li għadu qed jistenna l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar is-servizzi tas-saħħa li wegħdet li ser tipubblika b'rabta mas-servizzi soċjali ta' interess ġenerali.

5.10 Fir-rigward tat-tielet linja ta' azzjoni, il-Kummissjoni tenfasizza erba' inizjattivi bħala eżempju. Il-Kumitat jixtieq jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li minn dawn l-erba' diġà tnedew tliet inizjattivi. Konsegwentement, l-appoġġ tal-proġetti transnazzjonali ġodda li huwa pjanat mill-programm Progress m'għandux ikopri biss l-implimentazzjoni tal-oqfsa volontarji Ewropej għall-kwalità iżda anki r-riżultati li kisbu dawn il-proġetti.

5.11 Il-Kumitat jilqa' l-enfasi li għamlet il-Kummissjoni fuq il-fatt li l-kuntratti tal-akkwist pubbliku għandhom jingħataw "bl-inqas spiża għall-Komunità" u mhux neċessarjament lill-offerta bl-inqas prezz. Dan huwa partikolarment importanti għall-aħjar taħlita ta' politika soċjali u servizzi tas-suq tax-xogħol, li għandhom influwenza sinifikanti fuq xulxin. Madanakollu, l-aspett soċjali tal-akkwist pubbliku jrid jissaħħaħ fis-soċjetà kollha kemm hi.

Brussell, 23 ta' Mejju 2012.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON